Micii istorici Călățeni

“Un popor care nu îşi cunoaşte istoria, e ca un copil care nu îşi cunoaşte părinţii.”
Nicolae Iorga (1871-1940)

“Patriotismul, cu toate acestea, nu este iubirea ţărânei, ci iubirea trecutului. Fără cultul trecutului , nu există iubire de ţară”
Mihai Eminescu (1850-1889)

„Timpul şterge, dar ştie să păstreze, ca nimeni altul, ceea ce nu trebuie pierdut.”

Amza Pelea, actor (1931-1983)

(87-106)

87-2017

(98-117)

117-2017

(1386-1418)

1417 – 2017

(1457-1504)

(1593-1601)

1597 - 2017

(1866-1914)

1877 -2017

1917
1947
1957
1967
1977
1987
1997
2007
2017

Aduceri aminte în 2017

Mangalia
Anul 5, nr. 1, iunie 2017

Coordomator: prof Pădureanu Elena Sanda

Tehnoredactare: Edna Color SRL
Bd. Callatis, 14, Mangalia, Constanta, 905500

Colectivul Redacţiei:
Ciobanu Maria, XI A, Cristina Maria-Luiza, XI A

Micii istorici calatieni **ISSN 2344-1372 (Print)**
ISSN-L 2344-0317

Cuprins:

4 martie 1977 Cutremurul din Vrancea în imagini, Anica Laura, clasa a VII-a A **2**
1930 de ani de la începutul domniei lui Decebal (87), Cristina Maria Luiza, XI A **3**
Etimologia numelui de Decebal, Cătălui Cristina, clasa a XI-a A **5**
Sfârşitul domniei împăratului Traian. 1900 de ani de la moartea împăratului roman, Traian (117), Niţă Laura, clasa a XI-a A **7**
Etimologia numelui de Traian, Bălan Elena, clasa a XI-a A **8**
600 de ani de la cedarea Dobrogei către Imperiul Otoman de către Mircea cel Bătrân (1417), Pipirigeanu Eva, clasa a XI-a A **9**
560 de ani de la înscăunarea ca domn a lui Ştefan cel Mare (1457), Macovei Cătălina, XI-a A **11**
1597 – semnificaţiile sale penru domnia lui Mihai Viteazul, Alexandru Mirunam clasa a XI-a A **12**
140 de ani de la declanşarea războiului ruso-româno-turc, război pentru câştigarea independenţei de stat a României (1877), Asan Aida, Baciu-Nenciu Andrei, clasa a XI-a A **13**
100 de ani de la marile bătălii din vara anului 1917, Suiugan Stefan, clasa a XI-a A **15**
1947 - Evenimente în România Ilicea Anca, clasa a XI-a A **17**
1957- În Lume şi în România, Blaj David, clasa a XI-a D **19**
Cercul *Cultul Eroilor* al Liceului Teoretic Callatis, Mangalia **21**
Cercul de Istorie *Istorie locală mangaliană*, prof. Pădureanu Elena Sanda **23**
Rezultate obţinute la olimpiade şi concursuri de elevii Liceului Teoretic Callatis, prof. Pădureanu Elena Sanda **24**

4 martie 1877 Cutremurul din Vrancea

Imagini din Bucureşti
Anica Laura, VII A

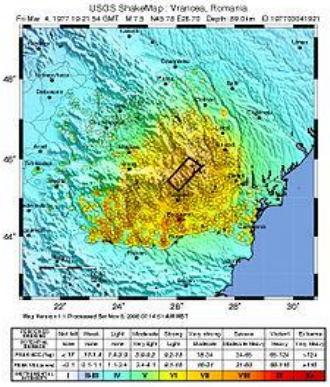

Romania afectată de cutremur în 1977

În În seara zilei de **4 martie 1977,** în România s-a produs cel mai grav **cutremur** din perioada postbelică. O poveste desprinsă parcă din filme: se spune că la cutremur, oficialităţile din Zimnicea au raportat distrugeri uriaşe, deşi majoritatea clădirilor nu fuseseră afectate. După ce Ceauşescu şi-a anunţat vizita în oraşul de la malul Dunării, **autorităţile de la vremea respectivă au distrus repete oraşul**, pentru ca primul tovarăş al ţării să găsească distrugerile raportate.

1930 de ani de la începutul domniei lui Decebal (87)

Cristina Maria-Luiza, XI A

Putine izvoare s-au pastrat din multele şi bine documentatele scrieri care au existat, lucru ştiut cu certitudine semnate de scriitori care au vizitat Dacia.

La începutul secolului III, la aproape 150 de ani de la afirmarea lui Decebal, istoricul roman Dio Cassius făcea regelui dac următorul portret elogios:

Era foarte priceput în ale războiului şi iscusit la faptă, ştiind să aleagă prilejul pentru a-l ataca pe duşman şi a se retrage la timp. Abil în a întinde curse, era viteaz în luptă, ştiind a se folosi cu dibăcie de o victorie şi a scăpa cu bine dintr-o înfrângere, pentru care lucru el a fost mult timp un potrivnic de temut al romanilor.[1]

Fiu al lui Scorillo şi succesor al lui Duras, Decebal ocupă tronul Daciei într-un moment în care tendinţele expansioniste ale Imperiului Roman, ce-şi stabilise frontiera pe linia Dunării, se accentuau rapid.

http://adevaruldespredaci.ro/2012/09/cine-a-sters-moartea-lui-decebal-de-pe-columna/

Decebal

Singura sau singurele reprezentări ale lui Decebal ce au ajuns până la noi, se regăseştesa se regăsesc pe Columna lui Traian, expusă în epocă în Forumul lui Traian, viu colorată. Astăzi culorile s-au şters în totalitate iar numeroase detalii s-au tocit cu trecerea vremii. In antichitate, columna putea fi "citita" din cladirile care o inconjurau, si care aveau cel puţin doua etaje.

Ultmiul rege al Daciei are parte de cele mai multe izvoare atât scrise cât şi arheologice. Se pare că numele iniţial ar fi fost Durpaneus, nume folosit sub regele Duras, ca mare aristocrat, militar de succes. Că Decebal este un supranume ce i s-a dat la preluarea puterii centrale şi militare în statul geto-dac, ca recunoaştere a autorităţii sale.

Se accepta însă între istorici în mod deosebit numele sub forma DECEBAL deşi în cele mai multe izvoare latine apare sub forma DECEBALI iar pe un vas funerar descoperit la Sarmizegetusa Regia se poate citi textul in limba daca:"DECEBALUS PER SCORILO" ceea s-a acceptat a inseamna "Decebal fiul lui Scorilo". Asadar este posibil ca adevaratul nume al regelui dac sa fie DECEBALUS.[2].

În Tăbliţele de la Sinaia – tăbliţe realizate de geto-daci – numele lui este notat: DACEBALO, DACEBIALO, DACEOBALO, DACIBALO, DACIUBALLO, DACHIBALO, DECEBALO.[3]

Talentul sau militar îl ridică în scurt timp în fruntea armatei iar când unchiul său, regele Duras ajunge prea bătrân, îi ia locul bine meritat în fruntea poporului geto-dac, în anul 87 en, cu ocazia ofensivei împăratului roman Domiţian. Zbuciumata domnie a regelui dac dureaza pana în anul 106 când, deşi este învins nu este îngenuncheat, el curmându-şi viaţa pentru nu a ajunge viu în mâinile duşmanilor săi.[4]

Ca şi comandant militar, şi succesor la tron, Decebal a fost implicat în expediţia dacică din ultima parte a domniei lui Duras, din iarna anului 85/86 în sudul Dunării, în timpul căreia însuşi C. Oppius Sabinus, guvernatorul Mosesiei, îşi găsise moartea. Se pare că este expediţia care implică lupte şi în zona sud-vestică a ţinuturilor dintre Dunăre şi Mare, acolo unde armatele romane au avut mari pierderi, pentru care a fost ulterior ridicat altarul de la – azi – Adamclisi, în judeţul Constanţa.

Altarul a fost descoperit la săparea unei movile aflată la 250 m est de monumentul triumfal. În vecinătatea ruinei s-au descoperit fragmente ale unor plăci de dimensiuni 1,30 x 0,90 x 0,30 m acoperite cu inscripţii. Pe faţada principală era dedicaţia, dar numele împăratului nu s-a păstrat.

Nicolae Gostar, analizând textul acestui monument, îl consideră ca aparţinând domniei lui Domiţian, probabil în anul 86 fiind campania condusă de M. Cornelius Nigrinus, care a fost în anii 85-89 guvernatorul Moesiei, iar apoi al Moesiei Inferior. Pe altar se află numele unui foarte mare număr de militari romani. Această ipoteză pare a fi cea mai verosimilă, lupta trebuie să se fi purtat cu trupe din zona

Ripa Danuvii (Râpa Dunării, pe malul înalt al Marelui Fluviu), întărite cu trupe aduse din provinciile vestice. Pe altar numele necunoscutului poate fi al unui praefectus Ripae Danuvii.

Locul ridicării altarului nu pare a fi fost ales întâmplător.[5]

Istoriografia românească prezintă acţiunile geto-dacilor la sud de Dunăre – de la Burebista până la Decebal, ca pe nişte incursiuni şi acţiuni de jaf, de distrugere în spaţiu unui stat civilizat, din partea unor barbari necivilizaţi (este poziţia specifică imperialilor romani, cuceritorilor, stăpânilor). Toate aceste incursiuni şi acţiuni pornite de pe malul stâng la Dunării nu sunt altceva decât parte a nunui program militar de eliberare a ţinuturilor sudice ale lumii traco-geto-dacice de sub stăpânirea cuceritorului roman. Ele se încadrează acţiunilor de refacere a Daciei Mari de pe vremea lui Burebista, şi de dinaintea sa. Se urmărea de fapt refaerea unităţii pe ambele maluri ale Marelui Fluviu, cu un statut de libertate, independenţă, nu de clientelism.[6]

Unele tăbliţe de la Sinaia ce se referă la Decebal, îl desemnează pe acesta ca *Rege al celor o mie de la Genucla* şi *Mare Preot al Golfului Soenoe* (tăbliţa 94).[7] Dacă Genucla (o cetate dobrogeană a cărei locaţie pe teren nu s-a făcut încă cu precizie) este privită ca fiind acolo unde astăzi se află Adamclisi[8], este foarte probabil ca sud-vestul Dobrogei să nu se fi integrat Moesiei Inferior (86) decât foarte superficial şi nici Roma, la margine de imperiu, să nu-i fi acordat încă o atenţie foarte mare acestei zone. Dacă Decebal a deţinut aceste două titluri, înseamnă că populaţia locală dintre Dunăre şi Mare, în zona stepei nu era pe deplin integrată autorităţii romane, că autorităţile locale, cu statut clientelar, sau nu, încă mai speculau momentele prielnice pentru a îndepărta stăpânirea romană. Dacă privim al doilea titlu transmis de tăbliţele de la Sinaia, şi acceptăm că Golful Soenoe nu ar fi altceva decât Lacul Sinoe de astăzi, putem spune că spiritual, localnicii din această parte a Moesiei – din 86 Moesia Inferior -, cotinuau să fie legaţi de Dacia spiritual, să doreacă revenirea autorităţii geto-dacice în locul celei romane. Recunoşteau mai degrabă legăturile cu Dacia decât cele cu Roma.[9]

Începutul domniei este unul tumultuos. Regele Decebal a avut mai multe războaie cu romanii şi aceştia îi vor recunoaşte abilităţile militare şi politice. Împăratul Domiţian, dezvoltă o politică ofensivă faţă de Decebal, faţă de Dacia, după evenimentele din 85-86. În 87, rimite o armată comandată de prefectul Gărzii Pretoriene, Cornelius Fuscus, să treacă Dunărea. Într-un defileu carpatic – foarte probabil în vest, în Munţii Banatului, Decebal atrage forţele romane într-o cursă. Comandantul roman cade în luptă, iar Decebal duce în Munții Orăștiei prada de război: prizonieri, trofee şi stindardul legiunii a V-a Alaude. Strălucita victorie îi oferă lui Decebal un răgaz de un an, timp în care neobositul rege încheie alianţe cu popoarele de la hotarele Daciei, cu sarmanţii, iazigii şi roxolanii, cu marcomanii şi quazii germanici.[10]

În 88, o nouă acţiune a Romei se deyvoltă sub comanda lui Tetius Iulianus. Acesta beneficiind de informaţiile culese în acţiunile lui Fuscus, înaintează adânc, şi lupta se dă la Tapae (astăzi Porţile de Fier ale Transilvaniei) o bătălie crâncenă, în care Decebal cere parea. Domiţian, prins între două războaie, în spaţiul germanic şi în cel geto-dacic, acordă pacea.

Domitian, prin pacea din 89, va acorda lui Decebal, prin trimisul său Diegis, cununa regală. Acesta era, din perspectiva Romei, semn al recunoaşterii statului acestuia ca stat clientelar, sau foederat. Este motivul pentru care Domitian a fost acuzat la Roma, de către Senat dar şi de urmaşi că a încheieat o pace "ruşinoasă", deşi clauzele acestei păcii nu aveau nimic deosebit faţă de altele similare, încheiate anterior sau ulterior. Pentru urmaşii lui Domitian pacea a fost defavorabilă, nu prin clauzele ei, ci prin modul în care Decebal le-a folosit pentru a-şi întări statul, pentru a se împotrivi şi mai înverşunat romanilor. Între 89 şi 101, timp de 12 ani, Dacia, Decebal a primit bani, tehnică militară, militari de la Roma. Senatul Roman a ajuns să considere că Roma era subordonadă lui Decebal. "Ruşinoasă pentru romani pacea n-a fost niciodată. Dar, favorabilă lor nu a fost. Ea s-a transformat pe nesimţite, pe măsură ce Decebal îşi realiza proiectele, într-o înţelegere nefavorabilă, pe care avea s-o rupă atitudinea şi sabia lui Traian".[11]

Cele două provincii, Moesia Superior şi Moesia Inferior, reorganizate militar, vor constitui baza de atac pentru războiul de anihilare a regatului lui Decebal de către statul roman. Aici vor fi aduse numeroase unităţi militare, legiuni, allae, cohorte, unităţi fluviale. Aici, pe linia Dunării se vor construi numeroase fortificaţii de dimensiuni diferite, la distanţe mici între ele. Se demonstrează în felul acesta teama enormă a Romei de forţa militară din stânga Dunării.

Note:

1. Dio Cassius, *Istoria Romana*, LXVIII, în http://www.enciclopedia-dacica.ro/?operatie=subiect&locatie=izvoare_traduse&fisier=Dio_Cassius_Cocceianus_Lucius_-_Romaike_istoria_(68)
2. Constantin C. Giurescu, *Istoria României în date*, Editorial-poligrafică "Crai-nou", 1992 , p. 25.
3. Dan Romalo, *Cronica apocrifă pe plăci de plumb?,* Bucureşti, ISBN 973-8160-20-0, p. 32
4. http://www.dacia.co.ro/dd.html
5. http://www.cimec.ro/arheologie/tropaeum/cetatea/index.html
6. Iscru G. D., *Strămoşii noştri reali, geţii-dacii-tracii-ilirii, naţiunea matcă din vatra vechii Europe*, Bucureşti, Editura Mica Valahie, 2010, p.178.
7. Dan Romalo, *Op. cit*, p. 129,
8. Alexandru Bucurescu,
9. Dan Romalo, *Op. cit*., p. 128-129,
10. http://istoria.md/articol/165/Decebal,_rege_Dac
11. https://ro.wikipedia.org/wiki/Decebal

Bibliografie:

1. Constantin C. Giurescu, *Istoria României în date*, Editorial-poligrafică "Crai-nou", 1992,
2. Dio Cassius, Istoria Romana, LXVIII
3. Iscru G. D., *Strămoşii noştri reali, geţii-dacii-tracii-ilirii, naţiunea matcă din vatra vechii Europe*, Bucureşti, Editura Mica Valahie, 2010, p.178.
4. Dan Romalo, *Cronica apocrifă pe plăci de plumb?*, Bucureşti, ISBN 973-8160-20-0,
5. Alexandru Bucurescu,
6. http://istoria.md/articol/165/Decebal,_rege_Dac
7. http://www.dacia.co.ro/dd.html
8. http://www.cimec.ro/arheologie/tropaeum/cetatea/index.html
9. https://ro.wikipedia.org/wiki/Decebal

Etimologia numelui de Decebal

Cătălui Cristina, clasa a XI-a A

Decebal este numele unui renumit conducător politic, abil diplomat si comandant militar, celebrul rege al dacilor (87 — 106). Numele Decebalus devine cunoscut şi popular în urma acestei domnii. În opinia unor cercetători istorici, acest nume nu a fost uzual înainte de această domnie în fruntea regatului Daciei.Numele ultimului mare rege al dacilor este pomenit de numeroase surse literare ale vremii sale. Decebal, în conştiinta contemporanilor, a rămas ca un conducător viteaz, fidel cauzei poporului său.[1]

Scriitorii lumii romane, după războaiele daco-romane - Dio Cassius (cca. 155-235 AD), Ioannes Lydos (contemporan cu Iustinian), Iordanes, (sec. III), Aurelius Victor (sec. IV, prob. în a doua jum.), Historia Augusta (încep.sec.IV), Paulus Diaconus (sec.VIII), Lexiconul Suda – folosesc varianta: Dekebalos, Dekebalus:, Decebalus, Decibalo, Decibalus.

Numeroasele inscripţii descoperite în spaţiul italic, britanic, nord-balcanic panonic şi carpato-dunărean (inscripţii ce aparţin secolelor II-III), impun două variante ale acestui nume: Decibalus şi Decebalus.[2] Cele mai multe semnalări sunt din Moesia Inferior (!) – la Novae, Durostorum, Sacidava, Topraisar (azi, in jud. Constanţa), Obedinenie şi de la Varna(azi, Bulgaria). Cea mai târzie inscripţie este din secolul IV.[3]

Numele sau amintirea numelui Decebalus nu figurează decât o singură dată în repertoriul antroponimelor păstrate cu cele aproximativ 4000 de inscripţii „dacice", pe teritoriul provinciei Dacia, cu toate că permanenţa dacilor autohtoni (chiar dacă nu este atestată epigrafic, n.n.) în timpul stăpânirii romane este un fapt istoric de acum lămurit.[4]

În Tăbliţele de la Sinaia – tăbliţe realizate de geto-daci – numele lui este notat: DACEBALO, DACEBIALO, DACEOBALO, DACIBALO, DACIUBALLO, DACHIBALO, DECEBALO.[5]

Nume de origine daco-getică – Decebal - poate fi încadrat în categoria numelor compuse: ***dek(e)*** *şi* ***bal(os)***. Apropierea de un alt nume dacic, Deceneu, ajută la explicarea primei părti a numelui prin radicalul indo-european "dek" prin "a lua, a onora etc." (desi aceasta ramane doar o simpla ipoteza).

Sensul lui -bal(os) are toate şansele să fie acelaşi cu al cuvântului frigian βάλην [balēn] "rege" (cu etimologie indo-europeană), caz în care trebuie să adăugăm acestei serii şi supranumele Βαληος[Balēos] (Zeus), ca rege al zeilor, şi Βάλις[Balis] care, după Etym.Magn., este numele trac al lui Apollon.

Nu ştim care este înţelesul exact al numelui întreg. Plecând de la sensul sugerat al componentului secund, el poate să fi însemnat "rege" + un anumit epitet (deke-).[6]

Ioan L. Russu susţine în lucrarea Limba traco-dacilor că BALAS-BALOS, desemnează calificativul puternic, tare iar numele Decebalos a intrat în circulaţie odată cu urcarea acestuia pe tronul regatului.[7]

Profesorul Ion Funariu dă o altă explicaţie: ,,Dece înseamnă conducător, dovadă că şi în limba latină există cuvântul ,,ductor", care înseamnă acelaşi lucru, ambele cuvinte avându-şi originea în trunchiul comun a unei limbi de origine indoeuropeană. Balus înseamnă lup. Prin urmare, Decebalus este conducătorul lupilor, adică a unui trib de daci războinici, ipoteză cu atât mai plauzibilă cu cât, în limbajul păstorilor din Ţara Făgăraşului, ,,bală" înseamnă lup. De pildă, există expresia ,,piei bală necurată", pe care ciobanii din munţii Făgăraşului o foloseau pentru a alunga lupii ce atacau turmele de oi. Se mai ştie că flamura dacilor era reprezentată de un cap de lup cu coadă de balaur, adică războinicii trebuiau să fie îndrăzneţi, cutezători, aprigi şi necruţători în lupte precum lupii", precizează dascălul. Partea a doua a numelui, respectiv Balu, se pare că s-a păstrat în toponime şi antroponime din Ţara Făgăraşului (lacul Bâlea, râul Bâlea), în nume de familie (Balu, Balea, Balint). Toate acestea duc la supoziţia că pe văile munţilor din Ţara Făgăraşului se afla tribul războinicilor daci ai lupilor, care au reprezentat nucleul oştirii lui Decebal.[8]

Privit ca un supranume, Decebal poate fi explicat ca – "Regele dacilor" sau "de zece ori mai puternic", de extractie veche ariana, dupa o alta interpretare.[9]

Numele de baiat Decebal – pentru vremurile noaste - este de origine daco-getica si are astăzi semnificaţia de puternic, brav, curajos, viteaz. Prenumele masculin Decebal a fost introdus în inventarul prenumelor românesti în epoca modernă, împreună cu alte nume de glorie din trecut. El este în strânsă relaţie cu ideea istorică de promovare a teoriei continuităţii de existenţă a autohtonilor pe aceste meleaguri, din vremuri îndepărtate, geto-dacice. El încorporează ideea luptei pentru libertate si al sacrificiului suprem in numele acestui ideal sfint pentru locuitorii acestor paminturi.[10]

Note:

1. http://adevaruldespredaci.ro/2012/08/numele-lui-decebal-in-izvoarele-scrise-antice/
2. Conf. univ. dr. Vasile Moga, *Decebal după Decebal*, în http://www.dacoromania-alba.ro/nr25/decebal_dupa_decebal.htm
3. http://adevaruldespredaci.ro/2012/08/numele-lui-decebal-in-izvoarele-scrise-antice/
4. http://www.dacoromania-alba.ro/nr25/decebal_dupa_decebal.htm
5. Dan Romalo, *Cronica apocrifă pe plăci de plumb?,* Bucureşti, ISBN 973-8160-20-0, p. 32.
6. http://www.dacoromania-alba.ro/nr25/decebal_dupa_decebal.htm
7. http://adevaruldespredaci.ro/2012/08/numele-lui-decebal-in-izvoarele-scrise-antice/
8. http://www.bunaziuafagaras.info/cel-mai-important-dac-decebal-a-fost-fagarasean/
9. https://intunel.com/2013/07/05/burii-si-burebista/
10. http://www.copilul.ro/nume-baieti-romanesti/Decebal.html

Bibliografie

1. Conf. univ. dr. Vasile Moga, *Decebal după Decebal*, în http://www.dacoromania-alba.ro/nr25/decebal_dupa_decebal.htm
2. Dan Romalo, *Cronica apocrifă pe plăci de plumb?,* Bucureşti, ISBN 973-8160-20-0, p. 32
3. http://adevaruldespredaci.ro/2012/08/numele-lui-decebal-in-izvoarele-scrise-antice/
4. https://intunel.com/2013/07/05/burii-si-burebista/
5. http://www.bunaziuafagaras.info/cel-mai-important-dac-decebal-a-fost-fagarasean/
6. http://www.copilul.ro/nume-baieti-romanesti/Decebal.html
7. http://www.dacoromania-alba.ro/nr25/decebal_dupa_decebal.htm

Sfârşitul domniei împăratului Traian.
1900 de ani de la moartea împăratului roman, Traian (117)

Niţă Laura, clasa a XI-a A

Marcus Ulpius Nerva Traianus (n. 18 septembrie 53, Italica Santiponce, d. 9 august 117 Selinus Cilicia) a fost împărat roman între 98-117. A fost al doilea dintre cei aşa-zişi *cinci împăraţi buni* ai Imperiului Roman (dinastia Antoninilor) şi unul dintre cei mai importanţi ai acestuia. În timpul domniei sale, imperiul a ajuns la întinderea teritorială maximă, prin crearea unor noi provincii — Dacia, Arabia, Armenia, Asiria, Mesopotamia.

Tot lui i se datoresc cele citeva cunoscute lucrari publice, Forul, Columna, modernizarea portului Ostia, Via Traiana, etc). Domnia sa a marcat ieşirea imperiului dintr-o criză financiară urâtă.

Titlul său complet era *IMPERATOR • CAESAR • DIVI • NERVAE • FILIVS • MARCVS • VLPIVS • NERVA • TRAIANVS • OPTIMVS • AVGVSTVS • FORTISSIMVS • PRINCEPS • GERMANICVS • DACICVS • PARTHICVS • MAXIMVS*.[1]

http://www.istorie-pe-scurt.ro/traian-cel-mai-mare-imparat-roman/

Imperiul Roman si zonele clientelare la moartea lui Traian, 117

Printre slăbiciunile împăratului roman se afla cea pentru vin, potrivit unor istorici. "Principala scădere a fost legată de consumul excesiv de vin. Numai că spre deosebire de alţi împăraţi, Traianus a dat dispoziţie ca niciodată să nu-i fie luate în seamă ordinele date după mesele prelungite, mese la care consuma mari cantităţi de vin", scrie istoricul Iancu Moţu, în Dacia Provincia Augusti.[2]

În 116, pe când se odihnea în provincia Cilicia şi plănuia încă un război împotriva Parţiei, Traian s-a îmbolnăvit. Sănătatea i s-a înrăutăţit în primăvara şi vara lui 117, până când la 9 august a murit la Selinus, Cilicia(S-E Turciei). Pe patul de moarte l-a numit ca succesor pe Hadrian. Acesta, devenind împărat, a returnat Mesopotamia Parţiei. Toate celelalte teritorii cucerite de Traian au fost păstrate. Cenuşa împăratului a fost depusă în încăperea de la baza columnei lui Traian (columnă ce fusese ridicată atât pentru a comemora victoriile împăratului, fiind o adevărată istorie gravată în piatră a războaielor daco-romane, cât şi pentru a-i servi ca mausoleu). Se pare, că astfel, se marca însemnătatea războaielor purtate pentru desfiinţarea Daciei sub comanda lui Traian.

Popularitatea sa a ajunsese la asemenea nivel încât Senatul Roman i-a acordat lui Traian încă din timpul vieţii (unicul caz) titlul de *optimo principi*, adică cel mai bun împărat. După dispariţia sa, timp de patru secole a rămas tradiţia ca oricărui nou împărat urcat pe tronul Romei, să i se ureze de către Senat să fie *"felicitor Augusto, melior Traiano"*, adică "mai norocos decât Augustus şi mai bun decât Traian".[3] Cuceritorul Daciei este poate singurul împărat roman care are o reputaţie ce nu s-a ştirbit de-a lungul mileniilor, chiar dacă monumentele ridicate la Roma în timpul său, au suferit distrugeri din partea împăraţilor originari din provinciile riverane Dunării, în secolele III-IV.

Prin originea sa spaniolă, se poate spune că a marcat începutul sfârşitului adevăratei societăţi romane antice, într-un moment de maximă dezvoltare şi de maximă expansiune a Imperiului Roman.

Note:

1. https://ro.wikipedia.org/wiki/Traian
2. http://adevarul.ro/locale/hunedoara/traian-imparatul-roman-supus-dacia-10-lucruri-putin-stiute-despre-el-ajuns-capul-comorile-regelui-decebal-mainile-sale-1_56e301625ab6550cb8becde7/index.html
3. http://www.istorie-pe-scurt.ro/traian-cel-mai-mare-imparat-roman/

Etimologia numelui de Traian

Bălan Elena, clasa a XI-a A

Cognomenul împăratului Traianus a rămas şi astăzi enigmatic din punct de vedere etimologic.

El este introdus in onomastica romanească, pe cale cultă şi mai întâi în Transilvania în secolul al XVIII-lea, pe fundalul dezvoltării curentului romanităţii şi romanizării de către Şcoala Ardeleană, şi în secolul al XIX-lea de către cei ce au impus acest curent în istoriografia românească.

Prin capacitatea sa de evocare istorică, numele se impune şi se răspândeşte în toate regiunile ţării noastre.

Ideea continuitatii vechiului Traianus în limba română, mai exact în toponimie şi antroponimie este reluată cu noi argumente, în ultima vreme. Singura urmă a numelui este la noi substantivul *troian,* care desemna initial un val de pământ cu rol de întăritură. Construirea unei astfel de fortificaţii este atribuită lui Traian: „valul lui Traian" (Este extrem de interesantă prezenţa in limbile sud-slave a cuvintului troian si chiar a numelui propriu cu aceeasi forma, semnalata in folclor si mitologie: în Bulgară, Traian. A fost propusă şi o altă etimologie, şi anume din maghiarul Trajanusz. Sunt personalităţi celebre româneşti, purtătoare a numelui de Traian, în epoca contemporană: scriitorul Traian Demetrescu, inventatorul Traian Vuia, cel care a realizat primul zbor cu mijloace proprii de bord ale aparatului, biologul Traian Savulescu, cîntăreţul de operă Traian Grozavescu.[1]

Numele Traian, insistă lingviştii preocupaţi de etimologie, provine din latinescul Traianus, cu posibila origine din cuvantul “troian”, semnificand“valuri de pamant”.[2]

În spaţiul românesc se regăsesc structuri de apărare care sunt desemnate ca troieni, valuri mari de pământ, î Oltenia, Muntenia, sudul Moldovei, basarabia. Limba română foloseşte şi astăzi acest termen pentru a desemna iarna, zăpada viscolită, troienii de zăpadă, zăpezile troienite.

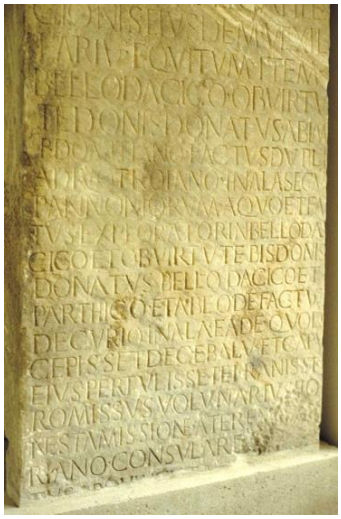

http://ioncoja.ro/badica-traian-al-nostru/

Stela funerară a lui Tiberius Claudius Maximus, care notează numele împăratului ca Troian, nu Traian, încă din timpul acestuia:

“Tiberius Claudius Maximus, veteran, s-a ingrijit de ridicarea acesteia în timp ce era în viaţă. El a luptat ca călăreţ în legiunea a VII-a Claudia Pia Fidelis, a fost făcut quaestor equitum, apoi singularis al legatului legiunii aceleiasi legiuni, apoi vexillarius al cavaleriştilor din aceeaşi unitate. A primit daruri (recompense) de la împăratul Domiţian pentru curaj (bravură) în timpul războiului dacic. A fost făcut duplicarius

de către Divinul TROIAN

în Ala II (II se citeste secunda) Pannoniorum şi a fost făcut explorator (cercetaş) şi decorat de două ori pentru vitejie în războiul dacic şi partic şi **a fost făcut decurion al aceleiaşi ale de către el (Traian) deoarece l-a capturat pe Decebalus şi i-a dus capul la Ranisstorum.** A fost lăsat la vatră de către D. Terentius Scaurianus, consular, comandantul noii provincii Mes… (aici piatra e ruptă)”

Cu toate că numele are certa provenienţă latină, în Imperiul roman Traianus fiind un nume purtat frecvent de nobili, apare întrebarea dacă numele nu ar fi cumva mai vechi, de origine traco-greaco-

getică.[3] În Spaţiul balcanic şi carpato-dunărean se păstrează sugestii că încă din acea epocă a domniei marelui împărat Traian, se folosea şi varianta Troian pentru acest nume. Stela funerară a celui care a aruncat la picioarele lui Traian capul lui Decebal, se află la Philippi în Grecia şi notează numele împăratului ca TROIAN, nu ca TRAIAN (a divo TROIANO (!)- de către divinul Traian). Este vorba de stela funerară a lui Tiberius Claudius Maximus inscripţionată în timpul vieţii lui Traian![4]

Cu o imaginaţie activă şi pozitiv creativă, fără a exagera, numele de Traian încorporează sugestia etnică tracică: Trahian, Trachian saiu una şi mai veche, aceea de locuitor al Troiei homerice (Troian).

În limba română, în epoca modernă, pe fundalul dezvoltării Şcolii Ardelene, a curentului romanităţii şi romanizării în istoriografia românească, pe măsură ce românii dezvoltă identitatea naţională şi acţionează în acest sens, familiile româneşti folosesc tot mai des numele bărbătesc de Traian. Popular, se întâlnesc variantele: Traian, Trăian, Trăinel, Trăienel, Trăienică.

Note:

1. http://www.interpretare-nume.ro/Traian.html
2. http://www.interferente.ro/semnificatia-si-etimologia-numelui-litera-t.html
3. http://horoscop.flu.ro/listare/cuvinte/t/
4. http://ioncoja.ro/badica-traian-al-nostru/

600 de ani de la plata primului tribut către turci, de către Mircea cel Bătrân (1417). Cedarea Dobrogei către Imperiul Otoman

Ciobanu Maria, XI A

Mircea cel Bătrân (n. 1355 – d. 31 ianuarie 1418) a fost domnul Țării Românești între 23 septembrie 1386 - noiembrie 1394 (sau mai 1395) și între ianuarie 1397 - 31 ianuarie 1418. A fost fiul lui Radu I și fratele lui Dan I, căruia i-a urmat la tron.

Numele lui însemna „Mircea cel Vechi” - din bătrâni, din trecut, sau cel mai vechi purtător al numelui de Mircea.

Soția lui Mircea a fost doamna Mara, al cărei chip se păstrează la schitul Brădet.

Mircea a avut mai mulți fii: Mihail, Radu Prasnaglava, Alexandru Aldea, Vlad Dracul, un fiu cu nume necunoscut. A avut şi două fiice: Ana şi Arina.

Ajunge pe tron în plin proces de dezvoltare a ţării datorită politicilor înţelepte promovate de înaintaşii săi .El va continua consolidarea economiei, armatei, administraţiei şi bisericii. Rezultatele obţinute îi vor permite să reziste tendinţelor de expansiune ale Regatului Ungar şi ale Poloniei, care urmăreau în special acapararea gurilor Dunării, şi să stăvilească forţele otomane aflate în plină expansiune în Balcani.[1]

După o domnie lungă, timp în care Mircea cel Bătrân şi Ţara Românească au devenit factori de stabilitate şi o forţă de rezistenţă antiotomană, poziţia domnitorului se modifică în raport cu statul otoman. Înaintat în vârstă, Mircea renunţă la poziţia de până atunci. Pentru a evita campania militară a sultanului, Mircea semnează spre sfârşitul domniei (foarte probabil în 1417) un tratat de pace cu Imperiul Otoman. Prin acest tratat se recunoştea libertatea Valahiei în schimbul unui tribut anual de 3.000 de piese de aur. Totodată, domnul român a fost obligat să trimită la Constantinopol un fiu drept garanţie.

În 1388, în timpul conflictului dintre armatele otomane ale lui Ali bei şi cele creştine ale ţarului Şişman şi ale despotului Ivanco, Mircea trimite trupe muntene care ocupă unele cetăţi dobrogene, însă acţiunea acestora este respinsă de către otomani. Însă, după plecarea oştii turceşti, în anul următor, Mircea reuşeşte să cucerească toată Dobrogea, cu cetatea Silistrei.

1 P.P.Panaitescu, *Mircea cel Bătrân*, ediţia a II-a, Editura Corint, Bucureşti, 2000., p. 52-101, vezi şi https://ro.wikipedia.org/wiki/Mircea_cel_Bătrân, vezi şi enciclopediaromaniei.ro/wiki/Mircea_cel_Bătrân

Mircea păstrează organizarea locală (dovada existenţei chefaililor, funcţionarii de tip balcanic) însă va face donaţii de pământ dobrogean boierilor săi şi mănăstirilor. Sub stăpânirea voievodului muntean (intitulat în acte despot al ţării lui Dobrotici), comerţul dobrogean va cunoaşte prosperitatea economică, dovadă fiind numeroasele tezaure monetare aparţinând lui Mircea ori lui Petru Muşatin, găsite la Niculiţel, Enisala şi Ecrene. Deosebit de activitatea comercială efectuată pe mare, economia locală se baza pe bogăţia oilor şi a peştelui.

Mircea pierde Dobrogea cel mai probabil după înfrângerea de la Nicopole (1396), însă o recuperează în 1404 cu ajutorul lui Sigismund de Luxemburg. Puţine ştiri există în legătură cu victoria din 1404, anume doar o scrisoare a regelui ungar din acelaşi an, în care menţionează despre „frumoasele izbânde dobândite de voievodul Valahiei împotriva turcilor, cu ajutor trimis din partea regelui". În 1409, Mircea respinge un nou atac al otomanilor lângă Silistra, fapt menţionat într-o inscripţie comemorativă în limba greacă descoperită în acest oraş: „Io Mircea, marele voievod şi domn a toată Ungrovlahia, a izbăvit [Dârstorul de turci]".

În 1415 în cadrul anarhiei din Imperiul Otoman – în care, Mircea cel Bătrân s-a amestecat constant între 1402-1417 - s-a manifestat un nou pretendent la tronul otoman, Mustafa. Acesta a ajuns în Muntenia. Alianța creștină cuprindea acum Constantinopolul, Veneția, Serbia, emiratul Karaman din Anatolia, Muntenia. Flota otomană voia să plece spre Dunăre pentru a sprijini trecerea Dunăruii de către armata lui Mustafa. Aceasta a fost anihilată de flota venețiană. Șansele de reușită ale noului pretendent au fost spulberate atunci când Constantinopolul a trădat cauza alianței creștine...

Ultima tentativă a lui Mircea de subminare a puterii otomane a avut loc în 1416, când în Muntenia s-a refugiat șeicul Bedr-ed-Din, un personaj interesant și controversat totodată, un reformator utopic pe plan social, economic și religios. Acesta dorea eliminarea diferențelor dintre religii, egalitate socială și economică, reprezentând un clar pericol pe toate planurile pentru otomani. Cu ajutor militar muntean, șeicul a trecut în Rumelia, unde a fost prins și ucis înainte ca revolta sa să ia amploare.

Cu această ultimă tentativă, răbdarea sultanului Mehmed ajunsese la capăt – o nouă campanie otomană a fost pusă în practică în 1417, cînd Dobrogea a fost ocupată, Muntenia jefuită de cetele de achingii, luând multă pradă și robi dintre care„tineri mândri ca luna și fete frumoase și grase", după cum scrie o cronică otomană. Fără a se da vreo luptă decisivă între cele două armate, Mircea, care „conducea Muntenia ca pe o fiică ascultătoare", a fost nevoit să plătească tributul pe trei ani, obligându-se să fie supus de acum înainte. Sultanul se pare că nici nu a călcat în Muntenia acum, preferând să comanda campania din Dobrogea, unde pune să se repare cetățile Isaccea și Enisala, distruse anterior de valahi, se pare, instalând aici garnizoane.[2]

Dobrogea va fi pierdută din nou de către Ţara Românească în 1420, la doi ani după moartea lui Mircea, reintrând de câteva ori, temporar, în componenţa Ţării Româneşti până în 1428.

În ceea ce priveşte momentul intrării definitive a Dobrogei sub dominaţia turcă, opiniile istoricilor sunt împărţite. Nicolae Iorga, în *Studii istorice asupra Chiliei şi Cetăţii Albe*, Bucureşti, 1898, p. 70 – 71, socoteşte că acest teritoriu a intrat definitiv sub stăpânirea otomană în 1416.

C. C. Giurescu, în *Istoria Românilor*, I, Bucureşti, 1938, p. 469, Ştefan Ştefănescu (în *Ţara Românească de la Basarab I „Întemeietorul" până la Mihai Viteazul*, Bucureşti, 1970, p. 59, şi Gheorghe I. Brătianu în *Marea Neagră*, Bucureşti, 1988, p. 238 sunt de părere că acest lucru s-a întâmplat în 1417.

Viorica Pervain, în *Lupta antiotomană a ţărilor române în anii 1419 - 1420*, AIIA, Cluj-Napoca, 19, 1976, p. 73 susţine că pierderea Dobrogei de către Ţara Românească s-a petrecut în 1420.

Există, de asemenea, o serie de istorici care consideră că Dobrogea a căzut sub stăpânirea otomană treptat, în etape: M. M. Alexandrescu-Dersca-Bulgaru, în *Aspecte ale vieţii economice din târgurile şi oraşele Dobrogei sub stăpânire otomană (sec. XV - XVII)*, în „Studii.Revista.Istorică", 1, 26, 1973, 1, p. 33 – 3, este de părere că ofensiva otomană în acest sens a început în 1417 şi s-a terminat în anii 1445 - 1452, în urma cruciadei europene cu sfârşitul tragic la Varna.

Anca Ghiaţă, în *Condiţiile instaurării dominaţiei otomane în Dobrogea*, în SISEE, I, 1974, p. 43 şi urm., plasează începutul în 1420 şi finalul în 1484, când otomanii cuceresc şi gurile Dunării.

[2] https://www.historia.ro/sectiune/general/articol/razboaiele-lui-mircea-cel-batran

Maria Chiper, în *Dan al II-lea, domn până la „Marea cea Mare”. Tradiţie şi realitate* în RRH, 40, 1987, 10, p. 974, argumentează că Dan al II-lea a stăpânit şi el, vremelnic, măcar o parte din teritoriul Dobrogei,

Radu-Ştefan Ciobanu, în *Lupta domnilor Ţării Româneşti - de la Mihail până la Vlad Ţepeş - pentru apărarea unităţii cu Dobrogea* în MN, Volum omagial dedicat centenarului independenţei României, IV, 1978, p. 87 - 90), bazându-se pe dovezile arheologice descoperite în cetatea Enisala, împinge această stăpânire cu dese întreruperi a domnilor români până în vremea lui Vlad Ţepeş.[3]

După 1417, se pare că Ţinuturile dintre Dunăre şi Mare au fost marcate de nesiguranţă, instabilitate, frecvente confruntări militare, asemeni unui vad, culuar de trecere dinspre sud, de unde venea politica de expansiune otomană, succesoare a autorităţii bizantine şi dorinţele de control a zonei de către domnitorii Ţării Româneşti, de la Mircea cel Bătrân, la nepotul acestuia, Vlad Ţepeş. Se pare că de fapt pierderea Dobrogei în faţa otomanilor nu a aparţinut unui moment anume. Dorinţa de stăpânire a Dobrogei de către domnitorii munteni s-a erodat treptat. Mentalitatea celor din stepa dintre Dunăre şi Mare de a aparţine unei puteri creştine, unui stat din stânga Dunării s-a erodat treptat, s-a estompat treptat. Puterea otomană va stăpânii şi va modela societatea din această zonă, multă vreme ţinut de graniţă, aproape 460 de ani, până la războiul ruso-româno-turc din 1877-1878.

Bibliografie:

1. P.P.Panaitescu, Mircea cel Bătrân, ediţia a II-a, Editura Corint, Bucureşti, 2000., p. 52-101,
2. https://ro.wikipedia.org/wiki/Mircea_cel_Bătrân,
3. enciclopediaromaniei.ro/wiki/Mircea_cel_Bătrân
4. https://www.historia.ro/sectiune/general/articol/razboaiele-lui-mircea-cel-batran
5. https://www.historia.ro/sectiune/general/articol/razboaiele-lui-mircea-cel-batran

1560 de ani de la înscăunarea ca domn a lui Ştefan cel Mare (1457)

Macovei Cătălina, clasa a XI-a A

În şirul domnitorilor din Moldova, Ștefan al III-lea supranumit Ștefan cel Mare sau, după canonizarea sa de către Biserica Ortodoxă Română, Ștefan cel Mare și Sfânt, a fost domnul Moldovei între anii 1457 și 1504. A fost fiul lui Bogdan al II-lea, domnind timp de 47 de ani. A avut cea mai lungă domnie din epoca medievală în Țările Române. S-a născut în 1438 sau 1439, la Borzești și a decedat la 2 iulie 1504 în Suceava.

A fost o personalitate marcantă a istoriei româneşti, cu mari calități de om de stat, diplomat și conducător militar, calități ce i-au permis să treacă cu bine peste momentele de criză, generate fie de intervențiile militare ale statelor vecine fie de încercări, din interior sau sprijinite din exteriorul țării, de îndepărtare a sa de la domnie. În timpul domniei sale Moldova atinge apogeul dezvoltării sale statale, cunoscând o perioadă îndelungată de stabilitate internă, prosperitate economică și liniște socială.[1]

Născut în familie de Mușatini, Ștefan a fost marcat de luptele pentru tron care i-au urmat lui Alexandru cel Bun. Bogdan al II-lea, tatăl lui Ştefan a fost asasinat, la 15 octombrie 1451, la Reuseni, de către fratele său vitreg Petru, alt fiu nelegitim al lui Alexandru cel Bun și care va domni ulterior sub numele de Petru Aron. După omorârea lui Bogdan, familia sa, inclusiv tânărul Ștefan vor pleca în exil în Transilvania și apoi în Țara Românească, după instalarea ca domn a lui Vlad Țepeș.

În contextul creat de domnia lui Iancu de Hunedoara ca voievod al Transilvaniei şi apoi ca Guvernator al Ungariei, de înscăunarea lui Vlad Ţepeş în cea de a doua domnie a sa, la Bucureşti, Ştefan va acționa pentru preluarea tronului Moldovei. La începutul lunii aprilie 1457, Ștefan a intrat în Moldova, înaintând spre Suceava, de-a lungul văii Siretului. Era însoțit de o armată de circa șase mii de oameni, din care un corp de o mie de munteni oferit de Vlad Țepeș, iar restul moldoveni din Țara de Jos, jumătatea de sud a Moldovei. [2]

[3] http://enciclopediaromaniei.ro/wiki/Mircea_cel_Bătrân#cite_note-46

Petru Aron a fost luat prin surprindere de această acțiune, reușind să strângă în grabă o armată cu care l-a atacat pe Ștefan la Doljești, pe Siret, la 12 aprilie. Petru Aron a fost învins și a părăsit câmpul de luptă. A încercat o nouă rezistență la Orbic, la 14 aprilie, în Joia Mare a anului 1457, dar a fost din nou înfânt și silit să ia calea exilului, în Polonia.[3]

https://ro.wikipedia.org/wiki/Ștefan_cel_Mare#/media/File:Humorstefan.jpg

Stefan cel Mare

https://ro.wikipedia.org/wiki/Ștefan_cel_Mare#/media/File:Localizari_posibile_ale_luptei_lui_Stefan_cel_Mare_din_1457.jpg

Localizări posibile ale luptei din 1457

Despre locul exact al luptei au existat mai multe variante vehiculate de-a lungul vremii: Doljeşti, de lângă Roman, Joldești, în ținutul Botoșani, Dolhești, de pe valea râului Șomuzul Mare.[4]

După câștigarea bătăliilor și alungarea lui Petru Aron, Ștefan va organiza o mare ceremonie publică de încoronare, într-un loc numit *Direptate,* pe valea Siretului. Aici este implicată Adunarea Țării prin care se proclamă domn al Moldovei. Avea nevoie de confirmarea acesteia, pentru a elimina luptele deschise dintre grupările boiereşti şi instituţiile ţării, după alungarea lui Petru Aron.

Note:

1. https://ro.wikipedia.org/wiki/Ștefan_cel_Mare
2. Ion Constantin Chițimia, *Cronica lui Ștefan cel Mare (versiunea germană a lui Schedel)*, București, Casa Școalelor, 1942, p.54.
3. Ibidem, p. 54.
4. https://ro.wikipedia.org/wiki/Ștefan_cel_Mare

1597 – semnificaţiile sale penru domnia lui Mihai Viteazul

Alexandru Mirunam clasa a XI-a A

Înscăunat ca domn al Valahiei la 1593, la concurenţă cu Aron Tiranul, care tocmai domnise şi pe care turcii l-au ucis la Istanbul, Mihai Viteazul a sfidat Înalta Poartă şi a adreat necondiţionat la Liga Sfântă antiotomană, a declanşat lupta antiotomană în folosul alor săi şi al creştinătăţii. Între 1594 şi 1597 a acţionat ofensiv, pe malul drept al Dunării, ajungând cu incursiunile mult în sud, până aproape de Munţii Balcani. Era privit ca un eliberator de către comunităţile creştine din spaţiul sud-dunărean.

A cucerit Isaccea, Măcin, Cernavodă, Razgrad, Babadag, Târgul de Floci, Silistra și chiar şi Rusciuc, Şiştova, Nicopole și Vidin.

Pierderile suferite în urma campaniilor antiotomane, precum și dezastrele provocate de ostașii sultanului, au adus Țara Românească la o stare critică din punct de vedere financiar. Cu visteria golită, Mihai se vede silit să aplice o soluție pe cât de nepopulară, pe atât de vitală supraviețuirii statale: "așezământul" sau "legarea țăranilor de glie" prin care rumânii (țăranii fără pământ din Valahia) erau siliți să rămână pe moșia pe care se aflau în acel moment.[1]

La 7 ianuarie 1597 paşa Hasan din Belgrad anunţa că Mihai Viteazul a primit steag de domnie de la sultan şi că între cei doi conducători este pace. În cursul anului 1597 Mihai s-a înţeles cu Rudolpf al II-lea să lupte împreună împotriva turcilor. Rudolf i-a trimis lui Mihai subsidiile cerute pentru întreţinerea unui corp de oaste.[2]

După câteva confruntări pe linia Dunării, dar mai ales după înfrângerea suferită de Sigismund Báthory în Bătălia de la Keresztes, Mihai a făcut în decembrie 1597 pace cu Imperiul Otoman.[3] În schimbul acceptării suzeranității otomane și a plății tributului, Înalta Poartă a recunoscut domnia voievodului pe întreaga durată a vieții sale și i-a trimis steag de domnie.[2] Acest gest al Porţii a avut semnificaţii multiple şi complexe. Niciodată Imperiul Otoman nu a dat de două ori steag de domnie unui domn român sau vreunui alt conducător de stat plătitor de tribut, aflător în raporturi vasalice. Sultanul a urmărit în acest fel să îl oblige pe Mihai Viteazul să nu mai acţioneze la sudul Dunării în folosul Ligii antiotomane. Îl obliga în felul acesta să înceteye ofensiva antiotomană şi îi permitea Imperiului să îşi concentreze forţele în Câmpia Panonică.

Pacea cu otomanii a reprezentat pentru Mihai Viteazul doar un răgaz, un moment folosit pentru redresarea forţelor pe care ulterior le-a folosit în realizarea unirii politice a celor trei ţăeri române (1599-1600).

Note:

1. https://ro.wikipedia.org/wiki/Mihai_Viteazul
2. http://enciclopediaromaniei.ro/wiki/Mihai_Viteazul vezi şi http://istoria.md/articol/48/Mihai_Viteazul
3. Constantin C. Giurescu, *Istoria României în date*, București 1971, pag. 129.

140 de ani de la declanşarea războiului ruso-româno-turc, război pentru câştigarea independenţei de stat a României (1877)

Asan Aida , Baciu-Nenciu Andrei, clasa a XI-a A

Cei ce scriu despre evenimentele din 1877-1879, folosesc mai multe expresii, în funcţie de poziţia pe care o adoptă. Numesc acest război, parte a problemei (chestiunii) orientale fie războiul ruso-turc(marcând confruntarea a două mari puteri ale vremii, aflate în conflict), fie războiul ruso-româno-turc, punctând astfel şi rolul important al implicării României pe câmpul de luptă, alături de Imperiul Rus. Cei ce numesc acest eveniment ca războiul pentru cucerirea independenţei de stat a României, punctează semnificaţia deosebită a acestui război, în procesul de dezvoltare a statului naţional unitar şi independent român, în afirmarea suveranităţii statului naţional român.

Problema orientală s-a manifestat complex, prin derularea mai multor evenimente componente:
La nivelul conducerii statului otoman se produce o instabilitate: sultanul Abdul-Aziz îşi încheie domnia la 30 mai 1876. Îi urmează Murad al V-lea, care conduce statul otoman între 30 mai–23 august 1876. Acesta este detronat. În plină criză orientală ajunge la conducere Abdul Hamid al II-lea (23 august 1876–11 ianuarie 1908)Acesta face tot posibilul în plan intern şi internaţional să rezolve această criză care solicită statul otoman să devină unul de factură naţională şi modernă, să depăşească statutul de stat multinaţional, de imperiu.

Între 1875-1876, la sud de Dunăre: rascoala din Hertegovina si apoi cea din Bosnia. Serbia si Muntenegru neavând poţenţial militar, nu se revoltă, dar sprijină acţiunile herţegovinene şi bosniece. În spatele acestor evenimente se aflau interesele Imperiului Austro-Ungar, care avea nevoie de un conflict deschis în Peninsula Balcanică. Răscoala din Herţegovina şi Bosnia stimulează simpatii intense în Serbia, Muntenegru, Bulgaria.

Diplomaţia românească urmărea cu atenţie această răscoală ce se extindea treptat.

Rusia, aparent neutră, sprijinea comunităţile slave, Serbia cu armament, muniţie, îmbrăcăminte, bani, voluntari. Se foloseşte de spaţiul românesc pentru a tranzita convoaiele de material de război.
Marile puteri europene căutau o soluţie pentru situaţia creată în Balcani, urmărind fiecare interesele sale.
În 1876 lucrurile se agravează în Peninsula Balcanică, în Imperiul Otoman: În aprilie 1876 izbucneşte răscoala în Balcani. În 6 mai la Salonic sunt uciși consulul Frantei si al Germanie. În aceeaşi lună este ucis marele vizir Mahmud Nedim-pasa, partizanul influentei ruse in Imperiul otoman. Sprijinite de Rusia, în iunie 1876, Serbia, urmata imediat de Muntenegru, declară război Turciei.

Imperiul Rus îşi urmărea interesele sale, strâns legat de aceste evenimente. De teama unei evoluţii favorabile Austro-Ungariei, ţarul Rusiei se întâlneşte în iulie 1876, cu împăratul Austro-Ungariei la Reichstadt şi ajunge la un acord verbal referitor la soarta statului otoman.

Cu tot sprijinul material şi militar rus, sârbii sunt aduşi în faţa dezastrului la 1 septembrie 1876, când turcii ocupa puternicul punct strategic Alexinat.

În octombrie-noiembrie 1876, la Livadia, Rusia poartă convorbiri cu reprezentanţi ai marilor puteri, pentru a contura perspectiva evenimentelor. Se pregăteşte terenul pentru o conferinţă internaţională. Aceasta are loc la Constantinopol în decembrie 1876, dar rezultatul acesteia se dovedeşte un eşec. In ziua in care Conferinta de la Constantinopol se pregatea sa-si proclame oficial hotararile, Turcia, se foloseşte de un tertip şi adoptă o nouă constituţie prin care ar acorda toate reformele necesare.

Cu toate acestea, reprezentantii puterilor continuara eforturile lor de a convinge Poarta sa accepte hotararile adoptate de conferinta, insa fara vreun rezultat deoarece turcii nu voiau sa accepte proiectul oferit de marile puteri.

Nemulţumită de contextul creat, Rusia a semnat la Budapesta la 15 ianuarie 1877 o conventie secreta cu Austro-Ungaria care asigura neutralitatea acesteia din urma intr-un razboi ruso-turc si isi dadea consimtamantul pentru participarea la razboi a Serbiei si Muntenegrului de partea Rusiei. In schimb, Austro-Ungaria obtinea dreptul de a ocupa cu trupele sale Bosnia si Hertegovina. Guvernul rus va continua sa ducă o politică prudentă după semnarea acestui document.

Aparent, Rusia sprijină pe sârbi, pe muntenegreni, populaţia slavă şi ortodoxă din Balcani. Vizibil, urmărea să îşi extindă influenţa, controlul, dominaţia, stăpânirea în Peninsula Balcanică. În ianuarie-martie 1877, Rusia stimulează marile puteri să facă presiuni asupra Turciei, pentru a o sili sa accepte efectuarea reformelor preconizate, cât mai repede.

La 31 martie 1877 cele sase mari puteri europene au semnat la Londra un protocol prin care afirmau din nou necesitatea ameliorarii situatiei populatiei crestine din Turcia si introducerea de reforme in Bosnia, Hertegovina si Bulgaria. Prin protocol afirmau că daca conditiile supusilor crestini ai sultanului nu se vor ameliora, cele sase mari puteri semnatare ale protocolului de la Londra au datoria sa declare că o astfel de stare de lucruri va fi incompatibilă cu interesele lor şi ale Europei în general.

Diplomaţia românească a evaluat şi apreciat evoluţia evenimentelor de la sud de Dunăre în strânsă relaţie cu interesele naţiunii române, ale statului naţional român. A apreciat că independenţa prin forţa armelor nu se putea realiza, datorita raportului de forţe dintre ţara noastrş şi Imperiul otoman, decât cu sprijinul unei mari puteri, al Rusiei, şi în alianţă cu celelalte naţiuni din din sud-estul Europei, care acţionau pentru obţinerea unei mai largi autonomii sau a independenţei.

Guvernul roman ajunge să incheie la 4 aprilie 1877 la Bucuresti, cu cateva zile inainte de începerea ostilităţilor militare, convenţia romano-rusă privind trecerea trupelor ruseşti prin Romania, pe baza căreia se stabileau termenii în care armatele ruse treceau la sud de Dunăre pe teritoriul României, cu respectarea suveranităţii şi teritoriului tânărului stat român. Carol I îşi rezervă dreptul de a fi comandantul suprem al armatei române şi de a intra in război ca aliat, nu ca subordonat al Rusiei.

https://en.wikipedia.org/wiki/Carol_I_of_Romania

Carol I, domnitor al Principatelor Unite, al României

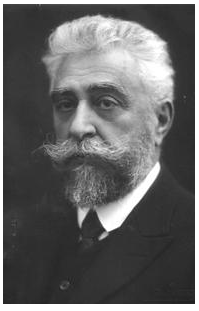

https://en.wikipedia.org/wiki/Ion_I._C._Brătianu

Ion C. Brătianu, prim ministru liberal (1876-1888)

https://en.wikipedia.org/wiki/Mihail_Kogălniceanu

Mihail Kogălniceanu (Ministru de externe Primăvara-vara 1876, aprilie 1877+noiembrie 1878)

Carol I, domnitor al Principatelor Române, Ion C. Brătianu, prim-ministru liberal, Mihail Kogălniceanu, Ministru la Ministerul de război sunt personalităţile care au jucat un rol deosebit în construirea cadrului diplomatic, politic şi militar ce a stimulat obţinerea independenţei de stat a României prin implicarea activă în această etapă acută a problemei orientale.

Rusia a considerat însă că România nu era un stat independent şi că semnăturile ei internaţionale nu aveau valoare juridică. Astfel, trupele ruseşti au trecut Prutul înainte de aprobarea de către Parlament a Convenţiei. La 6/18 aprilie România s-a mobilizat. În aprilie 1877, Imperiul Otoman a început bombardarea localităţilor româneşti de pe malul Dunării (6/18 aprilie). Prin aceasta, România s-a aflat de fapt într-un conflict deschis cu aceasta. Românii au protestat bombardând Vidinul şi Turtucaia la 26 aprilie/8 mai.

Adunarea Deputaţilor a dezbătut în şedinţă publică la 29 aprilie/11 mai situaţia creată, adoptând o moţiune prin care s-a declarat starea de război cu Imperiul Otoman. La 30 aprilie/12 mai Senatul a votat o moţiune asemănătoare. La 9/21 mai 1877, a avut loc sesiunea extraordinară a Adunării Deputaţilor, care a proclamat Independenţa de Stat a României. În faţa Adunării, ministrul afacerilor străine, Mihail Kogălniceanu a declarat: "În stare de rezbel, cu legăturile rupte, ce suntem? Suntem independenţi; suntem naţiune de sine stătătoare (…) Aşadar domnilor deputaţi, nu am cea mai mică îndoială şi frică de a declara în faţa Reprezentanţei Naţionale că noi suntem o naţiune liberă şi independentă", potrivit volumului "Istoria României în date".

După discurs, Adunarea Deputaţilor a votat o moţiune, cu 79 de voturi pentru şi 2 abţineri, prin care lua act că "rezbelul între România şi Turcia, cu ruperea legăturilor noastre cu Poarta şi independenţa absolută a României au primit consacrarea lor oficială". În aceeaşi zi, şi Senatul a adoptat o moţiune cu un conţinut identic. Tributul datorat Porţii (914 000 lei) a fost anulat şi trecut în contul cheltuielilor pentru armată.

La 10/22 mai 1877 au avut loc, la Bucureşti, o serie de festivităţi prilejuite de proclamarea Independenţei României. Acestea au fost deschise prin 21 de lovituri de tun şi a fost oficiat un Te Deum, la care au asistat domnitorul Carol I, primul ministru, I.C. Brătianu, miniştri, deputaţi, senatori, membrii înaltului cler, înalţi magistraţi ai ţării.

În aceeaşi zi a fost instituită prima decoraţie românească — "Steaua României", în vederea recompensării serviciilor militare si civile deosebite aduse statului român.

http://realitatearutiera.ro/?p=22082

10 mai 1877: Ordinul Steaua României – primul act de independenţă al României

http://realitatearutiera.ro/?p=22082

Ordinul Steaua Romaniei in grad de Cavaler, tip Civili, model 1877.

Războiul propriu-zis urma să se dezvolte la sudul Dunării.

https://www.wikiwand.com/en/Russo-Turkish_War_(1877–1878)

Hartă caricaturală a crizei orientale (1875-1878), a războiului ruso-româno-turc (1877-1878) Turcia-omul bolnav al Europei iar Rusia- o caracatiţă

Caricaturi de epocă despre evenimentele din 1875-1878

Baciu
Nenciu
Andrei,
XI A

https://www.wikiwand.com/en/Russo-Turkish_War_(1877–1878)

Rusia pregătindu-se să dea drumul câinilor balcanici ai războiului

Bibliografie:

1. Dan Berindei, *Cucerirea Independenţei de Stat (1877-1878),* Bucureşti, 1967, p. 32-40.
2. Dan Berindei, *Politică externă şi diplomaţi la începuturile epocii moderne*, Editura Mica Valahie, Bucureşti, 2011, p. 161-175.
3. http://realitatearutiera.ro/?p=22082
4. https://ro.wikipedia.org/wiki/Lista_sultanilor_otomani
5. https://ro.wikipedia.org/wiki/Chestiunea_Orientală

100 de ani de la marile bătălii din vara anului 1917

Suiugan Stefan, clasa a XI-a A

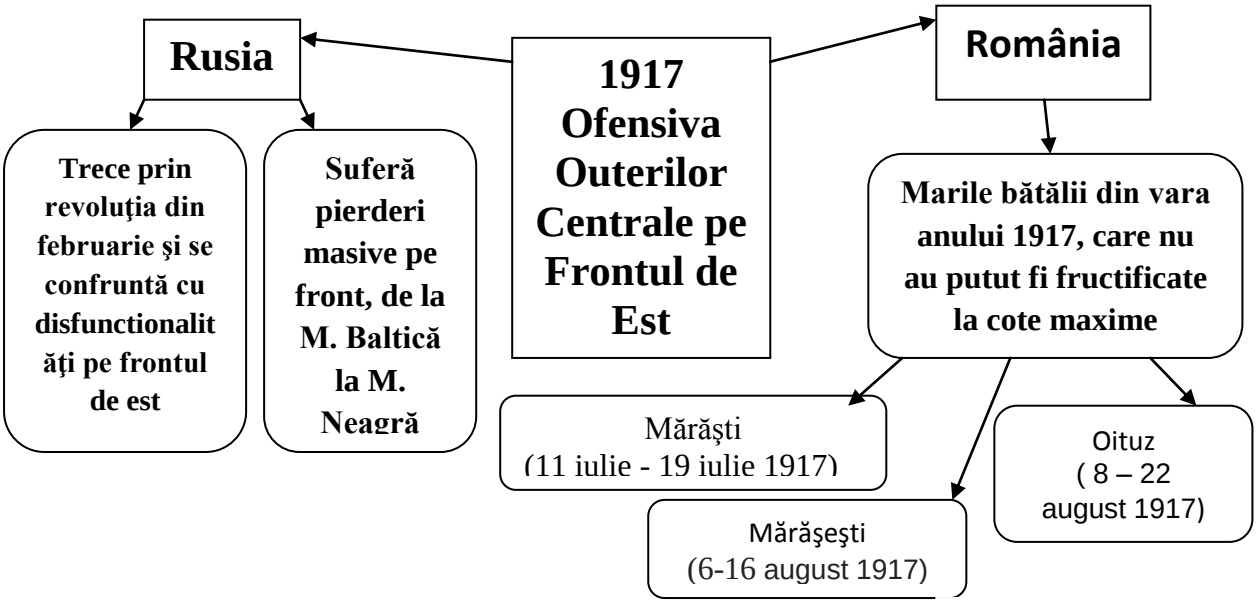

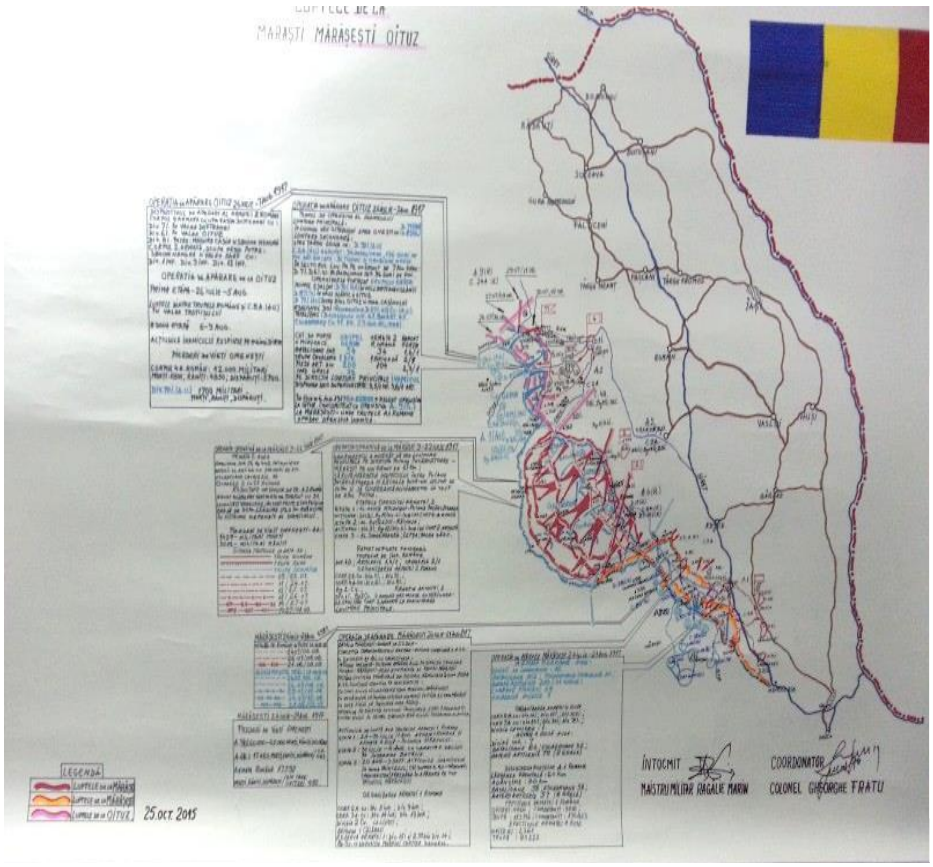

http://medgidia-mil.ro/?cat=5

Hartă explicativă, militară a luptelor din vara anului 1918

Mausoleul de la Mărăşeşti. Omagiul adus celor care şi-au jertfit viaţă în luptele de la Mărăşeşti adăposteşte, în cele 154 de cripte individuale şi nouă comune, dispuse radial pe 18 coloane, rămăşiţele pământeşti a 5.073 de ostaşi şi ofiţeri, printre care şi cele ale fetiţei-erou Măriuca Zaharia. În parcul mausoleului se află mormântul eroului necunoscut, simbol pentru toţi eroii care au pierit pentru patrie fără a li se cunoaşte identitatea, iar în apropiere, într-un edificiu mai nou, există un muzeu al armelor.

http://www.istorie-pe-scurt.ro/marasti-marasesti-si-oituz-cum-s-a-pus-temelia-marii-uniri/

In tranşee

http://www.istorie-pe-scurt.ro/marasti-marasesti-si-oituz-cum-s-a-pus-temelia-marii-uniri

La Mărăşeşti

http://limbimoderne.blogspot.ro/2015/09/imagini-din-primul-razboi-mondial.html

Linile româneşti la Mărăşeşti

http://limbimoderne.blogspot.ro/2015/09/imagini-din-primul-razboi-mondial.html

Regele Ferdinand şi Gen. Berthelot la Mărăşeşti

Mausoleul pentru cei căzuţi la Mărăşeşti, Mărăşti, Oituz

Afiş de film dedicat marilor bătălii

http://www.istorie-pe-scurt.ro/marasti-marasesti-si-oituz-cum-s-a-pus-temelia-marii-uniri/

Coloană de prizonieri la Oituz

Ambulanţe la Oituz

https://romaniadacia.wordpress.com/tag/jews/

Regele Ferdinand la Oituz

1947 – Evenimente în spaţiul românesc

Ilicea Anca, clasa a XI-a A

20 ianuarie: Se semnează tratatul de pace între S.U.A. şi România.
10 februarie: Delegaţia Guvernului român semnează, la Paris, Tratatul de pace cu Puterile Aliate şi Asociate. României i se recunosc drepturile legitime asupra Transilvaniei de Nord şi i se impune plata unor despăgubiri, în contul reparaţiilor de război. Italia cedează mare parte din Peninsula Istria Republicii Socialiste Federative Iugoslavia.
14 iulie: Are loc Înscenarea de la Tămădău.

Înscenarea de la Tămădău sau Afacerea Tămădău a fost un incident petrecut la 14 iulie 1947. Unui număr important de fruntaşi ai Partidului Naţional Ţărănesc le-a fost oferită ocazia de a fugi în străinătate. La aerodromul din Tămădău însă, autorităţile comuniste i-au arestat pe fugari şi i-au pus sub acuzare pentru „încercare de fugă într-o ţară străină".

Întreaga afacere a fost o provocare organizată de Partidul Comunist pentru a justifica desfiinţarea PNŢ, lucru care s-a şi întâmplat ulterior, în noiembrie 1947.
30 decembrie: Abdicarea regelui Mihai I al României.

Naşteri:

9 aprilie: Horia Alexandrescu, jurnalist, director-fondator al cotidianului „Independent" (2005), Cronica **Română (1993-2001), „Curierul naţional" (1990-1993)**
30 mai: Dumitru Graur, ziarist sportiv, comentator sportiv de radio şi televiziune, analist media

Decese

Mihai Konteschweller - inventator, inginer, specialist în telecomunicaţii, publicist.
Florin Medrea - căpitan, comandant al Legiunii române de la Alba Iulia în perioada 1918-1919 (n. 1884).
29 aprilie: Gheorghe Ciuhandu - preot, participant la Marea Adunare Naţională de la Alba Iulia, membru de onoare al Academiei Române.
8 noiembrie: Constantin Sănătescu - general de armată, preşedinte al Consiliului de miniştri, şef al Marelui Stat Major.
17 noiembrie: Emil Racoviţă - fondatorul biospeologiei (n. 1868).

https://ro.wikipedia.org/wiki/1947

http://www.romaniaregala.ro/jurnal/ora-regelui-cxxiii-editie-speciala/

Mihai I la Palatul Elisabeta, 1947

https://romaniadacia.wordpress.com/2015/08/07/the-romanian-peasant-and-agriculture/1946-1947-communist-bolshevik-induced-famine-in-bessarabia-moldavia-moldova-romania/

Revenirea URSS în Basarabia, impunerea reformei agrare la 5 martie 1945 impune o mare foamete atât în Basarabia cât şi în România în 1945-1947.

Şcoală în aer libr, Galaţi

Învaţă saă scrie pe tăbliţă

În tinda casei ţărăneşti

Ca urmare a deciziilor luate în cadrul Conferinţei de Pace de la Paris, teritoriul României suferă noi modificări, după cele din 1940. Tratatul de pace semnat de România la Conferinţă, în 10 februarie 1947, prevede că România pierde Basarabia, Bucovina De Nord, Ţinutul Herţa, care rămân încadrate la U.R.S.S.(roşu pe hartă), Cadrilaterul rămâne încadrat Bulgariei, iar României îi revine nord-vestul Transilvaniei (verde pe hartă). Galben pe hartă reprezintă teritoriul României în 1940. Conflictul de interese teritoriale se perpetuează în raporturile cu Ungaria, Bulgaria şi U.R.S.S., chiar dacă istoricii români şi propaganda de partid şi de stat din epoca comunistă nu vor vorbi despre aceste aspecte.

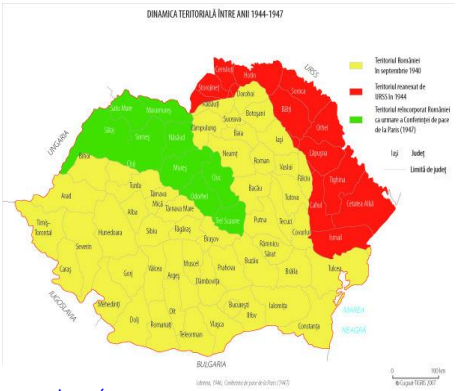

https://www.google.ro/search?q=Conferinta+de+pace+de+la+Paris&client

Gh. Tătărescu, Liderul diplomaţiei româneşti la Conferinţa de Pace de la Paris,(1946-1947)

Nicolae Labiș,

Moartea căprioarei

Fragment

Seceta a ucis orice boare de vant.
Soarele s-a topit si a curs pe pământ.
A rãmas cerul fierbinte si gol.
Ciuturile scot din fantana namol.
Peste paduri tot mai des focuri, focuri,
Danseaza salbatice, satanice jocuri.
Mã iau dupa tata la deal printre târsuri.
Si brazii mã zgarie, rai si uscati.
Pornim amandoi vanatoarea de capre,
Vanatoarea foametei în muntii Carpati.
Setea mã naruie. Fierbe pe piatra
Firul de apa prelins din cismea.
Tampla apasa pe umar. Pasesc ca pe-o alta
Planeta, imensa si grea.

1957 în lume şi în România:

Blaj David, clasa a XI-a D

3 februarie: Poetul Ștefan Augustin Doinaș a fost arestat și condamnat de regimul comunist la un an închisoare sub acuzația de "omisiune de denunț"; a fost eliberat la 5 februarie 1958
20martie: Egiptul redeschide Canalul Suez
5martie: Ziarul francez *L'Express* relevă că armata franceză torturează prizonierii algerieni.
5 martie: Semnarea Tratatului de la Roma, intrat în vigoare la 1 ianuarie 1958, prin care s-au pus bazele Comunității Economice Europene, CEE
15 aprilie: Se încheie un acord româno-sovietic privind statutul juridic al trupelor sovietice staționate încă din 1944 pe teritoriul României
1mai: La Televiziunea Română a avut loc prima transmisie sportivă în direct: meciul de rugby Anglia-România
1 iunie: S-a înființat, la București, Muzeul Literaturii Române, condus de criticul și istoricul literar Perpessicius
1 iunie: A fost fondată, la Chișinău, Camera Națională a Cărții din Republica Moldova
4 iulie: S–a creat, la București, Arhiva Națională de Filme
31 iulie: A intrat în funcțiune, la Institutul de Fizica Atomică din București, primul reactor atomic românesc
4 octombrie: Uniunea Sovietică lansează Sputnik 1, primul satelit artificial din lume
3 noiembrie: Uniunea Sovietică lansează Sputnik 2. La bord prima ființă vie, cățelușa Laika
16 noiembrie: Începe la Moscova, consfătuirea reprezentanților partidelor comuniste din 64 de țări. Se adoptă o declarație care condamnă "revizionismul" în general, iar în mod special "revizionismul" iugoslav
IBM realizează limbajul de programare FORTRAN disponibil pentru clienți.

http://en.ucoin.net/coin/romania-5-bani-1957/?cid=20162

Subdiviziune monetară românească. Moneda de cinci bani

Militari români în exercițiu

Constantin Brâncuși 1876/1957

Moare la Paris în 1957. A înnoit limbajul și viziunea plastică în sculptură. A fost ales postum membru al Academiei Române.

Palatul C.E.C.

http://romaniancars.blogspot.ro/2012/08/aro-ims-57.html

ARO IMS-57

Familia regală a României şi a Greciei reunite la palatul regal din Athena
noiembrie 1957
https://royalromania.wordpress.com/tag/princess-sophie-of-romania/

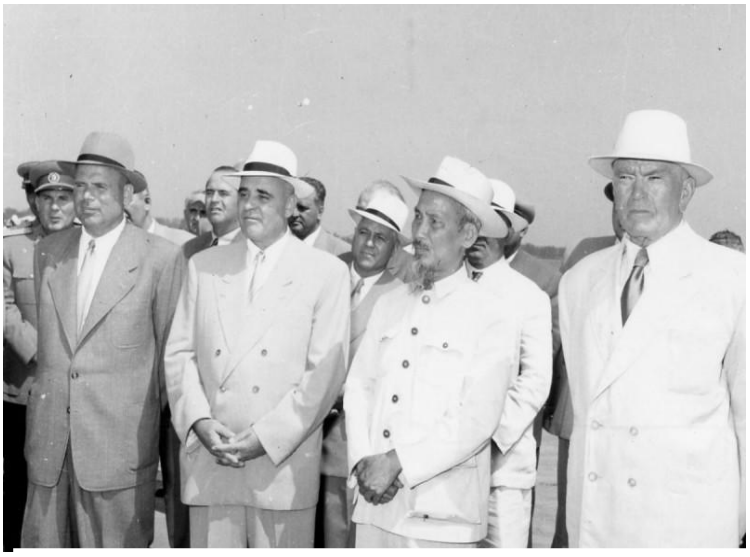

1957. Vizita delegației de partid și de stat a R.D. Vietnam. În fotografie Gh. Apostol, Gheorghiu-Dej, Ho Si Min și dr. Petru Groza
http://www.comunismulinromania.ro/index.php/1957-vizita-delegatiei-de-partid-si-de-stat-a-r-d-vietnam-in-fotografie-ho-si-**min-**

1957 - Premii Nobel:

- **Fizică:** Chen Ning Yang, Tsung-Dao Lee
- **Chimie**: Lord Alexander Todd
- **Medicină:** Daniel Bovet
- **Literatură:** Albert Camus
- **Pace:** Lester Bowles Pearson

https://en.wikipedia.org
https://en.wikipedia.org

Chen-Ning Franklin Yang
(n.1922-)

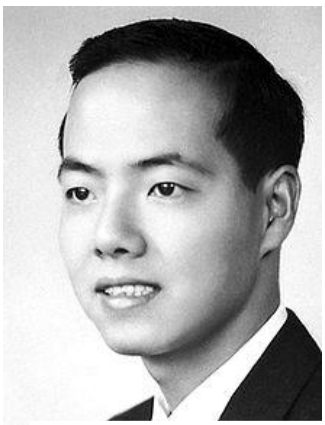

Tsung-Dao Lee
(1926-)

Alexander Robertus Todd, Baron Todd
(1907-1997)

Daniel Bovet

1907-1992

Albert Camus, (1913-1960)

Lester Bowles "Mike" Pearson(1897-1972)

Cercul *Cultul Eroilor* al Liceului Teoretic Callatis, Mangalia

Dumitrache Alexandros, clasa a VIII/a A

La Liceul Teoretic Callatis a funcționat în acest an școlar Cercul Cultul Eroilor al liceului, înființat în strânsă legătură cu ASOCIAŢIA NAŢIONALĂ CULTUL EROILOR „REGINA MARIA”, SUBFILIA-LA MANGALIA. Elevii liceului nostru s/au implicat prin acest cerc în activități comemorative care s/au desfășurat cu prilejul zilelor de 25 Octombrie – Ziua Armatei Române, 1 Decembrie – Ziua Națională a României, 22 Decembrie – Zi a Revoluției Române anticomuniste, 9 Mai – Ziua Independenței de Stat a României, Ziua victoriei antifasciste în Europa, Ziua Europei.

Prin Cercul *Cultul Eroilor*, elevii de gimnaziu au participat cu mici eseuri la concursul **Eroul din familia mea**, ediția a V-a, organizat de ASOCIAŢIA NAŢIONALĂ CULTUL EROILOR „REGINA MARIA”, SUBFILIA-LA MANGALIA, președintele subfilialei fiind prof. Emil Corneliu Ninu.

Redăm mai jos eseurile participante la acest concurs din partea liceului nostru sub îndrumarea doamnei profesoare Pădureanu Elena Sanda, lucrări care au fost premiate:

Povestea străbunicului meu

Marinescu Andra Maria, Clasa a VII-a

Bunicul mi-a răspuns dorinței și mi-a povestit despre unul din străbunici, care a participat la al doilea război mondial. În vara anului 1941, Străbunicul a fost chemat la mobilizare. A fost întrebat dacă vrea să meargă pe front, pentru a recâștiga Basarabia. Era flăcău cu patru clase primare, ca marea majoritate a băieților din acea vreme. Pe atunci își satisfăcea serviciul military în Mangalia, la infanterie de marină.

A fost de accord să plece la război. Lăsa acasă o soție, un copil, părinți, rude, prieteni. A plecat și a participat la pregătirea unei grupe ce făcea parte dintr-o companie de pionieri. Aceștia erau cei care dezamorsau minele de sub podurile de pe Prut, sau din orice alte situații în care armata era implicată. Străbunicul își asumase un foarte mare risc împreună cu un sergent, un caporal și alți șase ostași.

Odată dezamorsate minele de la podul de peste Prut, inamicul care era în acea noapte în fața trupelor române, a putut să audă plescăit în apa râului. Militarii sovietici s-au grăbit să tragă în acea direcție a apei curgătoare. A tras și asupra podului. Gloanțele se auzeau șuierând în toate direcțiile. Militarii români s-au regrupat și s-au adăpostit în tranșeele pe care le săpaseră în spatele podului, cu o seară înainte, pentru susținerea acestei misiuni. Românii, și ei au deschis focul asupra inamicului care trăgea cu brandurile ce aruncau pietroaie către militarii români. La un moment dat Străbunicul a ordonat *culcat.* S-a trezit în spatele lui cu un ostaș care, întrebat ce vrea să facă, a răspuns că dorea să îl apere de schijele și de pietroaiele aruncate de branturi. Era sprijinit în mâini și genunchi pentru a-l proteja pe Strabunicul, riscând să fie lovit în orice moment. Ostașul avea o dragoste nețărmurită pentru comandantul său.

Străbunicul a ajuns să lupte la cotul Donului. Pe măsură ce înainta frontul spre est, în luptă împotriva sovieticilor, Străbunicul a pierdut mulți dintre camarazi. Au fost situații în care au rămas fără provizii pe un ger năpraznic. Într-o noapte geroasă, în care nu mai aveau nici un fel de aliment, Străbunicul și militarii din subordinea sa au văzut o umbră ce se apropia de ei. Le-a cerut camarazilor să observe în tăcere și să se pregătească de tragere în tăcere. Dinspre umbră venea o șoaptă care le cerea să nu tragă. S-a apropiat și s-a dovedit a fi un cal cu provizii și pături, trimis de o ruoaică pe care unul dintre camarazi o cunoscuse în trecere prin cătunul ei. Bucuria nu a fost de durată, pentru că inamicul a deschis focul. Un camarad a murit. Calul, protejat de pădurile pe care le căra, a fost doar rănit.

Străbunicul a căzut prizonier după un an de război. A făcut ani grei într-un lagăr de muncă în Siberia. Șapte ani din viață i-a petrecut acolo. Au fost șapte ani în care a mâncat numai rădăcinide plante și coajă de copaci. Străbunicul își depăna amintirile din Siberia cu lacrimi în ochi. În acești șapte ani, familia i-a făcut pomen, crezând că a murit. Totodată sperau că trăiește și că va reveni acasă.

După cei șapte ani de lagăr sovietic a fost eliberat. Unul din coloneii sovietici i-a oferit o sabie, o amintire î semn de prețuire a felului în care și-a făcut datoria de militar. Întors acasă, revederea cu familia a fost deosebită. Aproape că nu l-au mai recunoscut. Copilul era mare de acum și nu își mai aducea aminte de el ca tată.

Orașul Mangalia i-a apreciat activitatea de pe front și l-a trecut în cartea de onoare. Acestea sunt doar câteva frânturi din amintirile Străbunicului meu.

Eroul din amilia mea

Sali Iasmin, Clasa a VII-a

Familia mea face parte din comunitatea tătărească ce s-a stability în ținuturile dobrogene în secolul al XVIII-lea, venind din nordul Mării Negre, din Crimeea.

Bunicul din partea tatălui a trăit în satul Vânători, comuna Pecineaga. A participat la Primul Război Mondial în Armata Română, în războiul de întregire națională a României, alături de alți tineri turco-tătari și români mobilizați din comunele și satele Plasei Mangalia. În anii 1950-1959, la colectivizare, el a vândut proprietatea din Vânători pentru a cumpăra o casă în orașul Mangalia unde s-a mutat cu toată familia.

După o viață lungă, Bunicul a trecut în neființă la 90 de ani, în 1985.Nu-i plăcea să povestească despre cele petrecute în război.

Familia Bunicului din partea Mamei s-a stabilit în Valea Seacă, comuna Valul lui Traian. Străbunicul din partea Mamei era Imam(preot musulman). A participat la al doilea război mondial, la luptele pentru Basarabia. După război, a încercat să ascundă niște fugari tătari veniți di zona Crimeei. A făcut închisoare pentru fapta sa. A fost trimis la Canalul Dunăre-Marea Neagră.El a trăit până la sfârșitul vieții în Valea Seacă.

Străbunicul în al doilea război mondial

Teodorescu Teodora, Clasa a VII-a

Eu nu am apucat să îmi văd străbunicul. El murise cu câțiva ani înainte de a mă naște eu. Din spusele străbunicei, care a murit de curând, am aflat că acesta era un om bun și prietenos.

Cu ceva vreme înainte de a muri, Străbunica mi-a povestit:”El lucra la militărie – nu mi-a spus ce rang military a avut. Venise momentul pe 1 septembrie 1939, când Hitler a atacat Polonia. În anul 1940, în luna octombrie, România s-a aliat cu Puterile Axei. Din spusele Străbunicei, a început serviciul military prin iunie 1940. Străbunicului îi era frică de moarte, dar nu avea de ales or se duce, ori îl omorau cei de la armată, care erau foartromânie răi. Nu a putut să refuse și s-a dus să lupte. A luptat cât a putut de precaut. A fost trimis cu unitățile militare să lupte în ofensiva de pe frontul de est. A împușcat mulți inamici care i-au secerat multi dintre camarazi. A luptat până când și-a pierdut cunoștința și a căzut. A fost luat de camarazii neatinși de gloanțe și dus în pădure. Și-a revenit. Avea răni grave. Inamicii erau aproape, pe urmele celor care se retrăgeau. Așa rănit cum era, s-a luptat în pădure ca un lup feroce, alături de camarazi. Au reușit să se impună în fața inamicului, acolo în pădure. Pentru o noapte au avut răgazul să se odihnească într-o peșteră găsită în apropiere. Era foarte friguroasă. Când s-au trezit, de jur împrejur alte unități militare românești au fost distruse. Mulți military români erau căzuți morți sau răniți. Au început să se retragă. În dimineața aceea. Pe drum s-au întâlnit cu o echipă care venea să îi salveze. I-au dus la un loc sigur, unde se pregăteau alți oameni să plece la război. De data aceasta erau mai mulți. În zonă veniseră mulți ostași din alte sătulețe. Erau bine pregătiți.

După o noapte de strategii, au plecat înapoi pe câmpul de luptă. De data aceasta erau pregătiți mult mai bine și stabiliți în pozițiile de luptă eficiente. Străbunicul și ceilalți ostași stăteau pe pământ în așteptare. Au fost luați prin surprindere de o ploaie de grenade. Au fost multe grenade aruncate în zona defensivă. Străbunicul și mulți alti ostași au fost luați prizonieri și duși în tabăra inamică. Străbunicul era un om care știa să spună jumătăți de adevăr sau minciuni atunci când era nevoit. Așa le-a vorbit inamicilor despre anumite tactici și strategii despre care discutaseră dar pe care nu le-au folosit ca plan de luptă. I-a Indus în eroare. L-au crezut. El devenise astfel mâna dreaptă a genberalului ce-l luase prizonier. Iar acesta îl asculta în ceea ce el le zicea despre război. L-au luat cu ei, pe câmpul de luptă. Străbunicul i-a fraierit cât a putut de mult. În pădure, atunci când I s-a oferit ocazia, a fugit cu planul de a-I lua pe inamici pe la spate. Nu l-au înțeles dușmanii. Nu au înțeles că urmărea să îi deruteze pe inamici cu tactici care nu le

mai foloseau Puterile Axei, Armata Română. Inamicii au făcut ce a zis Străbunicul iar el a reuşit să se întoarcă la ai lui.

După câteva săptămâni de luptă continuă, au câştigat. Străbunicul a fost lovit, grav rănit. A fost trimis într-un spital, pentru a fi tratat. Apoi a fost trimis acasă.

I-a povestit Străbunicii ceea ce a păţit. Ea mi-a povestit mie.

Cercul de istorie: *Istorie locală mangaliană*

Prejelevschi Cristina Silvia, clasa a VI-a

Anul acesta, 2016-2017, doamna profesoară Pădureanu ne-a invitat să participăm la un cerc de istorie. Dânsa l-a numit ***Istorie locală Mangaliană***.

Ne-am strâns un grup destul de numerous de elevi din clasele de gimnaziu şi am participat săptămânal la această oră în care am primit informaţii utile despre trecutul Mangaliei, al locurilor şi satelor din împrejurimi. Am avut ocazia să urmărim materiale Power Point, filmuleţe, fotografii să utilizăm o hartă veche, din 1925 a Mangaliei. Doamna profesoară ne-a ghidat pe sttrăzile Mangaliei şi ne-a prezentat ceea ce încă este vechi în oraş şi ar trebui păstrat, pentru a avea încă prezent aspectul oraşului de la începutul secolului al XX-lea. Am făcut şi ieşiri în afara Mangaliei: Am fost la Mormântul princiar de la Documaci, La Movile, la Muzeul de Arheologie Callatis. Fiecare ieşire a fost plină de învăţături utile.

Mă bucur că am avut ocazia să particip la acest cerc de istorie, alături de alţi elevi de la noi din şcoală, consecvenţi şi doritori să cunoască trecutul locurilor natale:

Anica Laura, VII A
Adamescu Ana, VII A
Băraru Marius, VII A
Brânzea Vlad, VIA,
Firuţă Flavius, VI B
Maerian Alexandra, VI B
Neculai Crina, VII A
Neculai Alexandra, VII A
Piroi Andra Florentina, V A
Prejelevschi Cristina, VI B
Ştefănoaie Timeea, VII A
Sali Hulya, VI B
Sali Iasmin, VII B
Stamate Cosmin Andrei, VI B
Urzică Petru, VII A
Guţă Mario, VII A
Ivaşcu Teodor, VII A

La mormântul princiar de la Documaci

Drumeţia făcută la Rezervaţia Obanul Mare – La Movile

Rezultate obţinute la olimpiade şi concursuri de elevii Liceului Teoretic Callatis,

prof. Pădureanu Elena Sanda

An scolar 2016-2017

Prof. Cuseac Silvia:
-Diploma de participare – Olimpiada de istorie, etapa nationala, eleva Trifan Marilena, clasa a XII-a D
-Premiul I- Olimpiada de istorie, etapa judeteana, eleva Trifan Marilena, clasa a XII-a D
-Premiul al III-lea - Olimpiada de istorie, etapa judeteana, eleva Diaconu Beatrice, clasa a XII-a D;
-Mentiune - Olimpiada de istorie, etapa judetean, eleva Schiopu Alexandra, clasa a X-a D
-Mentiune - Olimpiada de istorie, etapa judetean, eleva Galan Claudia, clasa a X-a D

Prof. Pădureanu Elena Sanda:
-Menţiune - *Olimpiada de istorie*, etapa judeteană, elevul Baciu-Nenciu Adrian, clasa a XI-a A
-Menţiune, concursul naţional *Călători prin istorie*, etapa judeţeană, Constanţa secţia Power point, elevele Balint Antonia Maria, Greceanu Anamaria Felicia, clasa a VIII-a A
-Menţiune, concursul naţional *Călători prin istorie*, etapa judeţeană, Constanţa secţia teorie, elevul Băltărete Aris, clasa a VI-a A
- la Concursul CAER, *Unirea Principatelor Române*, ediţia a VIII-a, , Şcoala Gimnazială Prof. Gh. Preoteasa, Girov, jud. Neamţ:

Premiul II, Ungureanu Stefania Codruţa, clasa a VIII-a – secţia eseu
Premiul II Dinu Maria Alexandra, clasa a VI-a – secţia colaj,
Premiul III Staiculescu Mihai Robert, secţia colaj,
Premiul III, Baciu Antonia Florentina, clasa a VI-a, secţia eseu,
Premiul I Vilcinschi Darius Andrei, clasa a VI-a, secţia colaj
Premiul III, Lica Andrada Alexandra; clasa a VI-a, secţia colaj,

-Concursul *Eroul din familia mea*, Subfiliala Mangalia a Asociației Naționale CULTUL EROILOR „Regina Maria”, Asociația CULTUL EROILOR Mangalia

Premiul III, Marinescu Andra Maria, VII, Povestea străbunicului meu
Menţiune, Sali Iasmin, VII, Eroul din familia mea
Diploma de participare, Teodorescu Teodora, VII, Străbunicul în al doilea război mondial,
Diploma de participare, Tudor Florina Cătălina, VII, Unchiul

-Concursul Regional Copiii şi Marea, oct. 2016:

Premiul II Radu Ruxandra, fotografie, clasa a VIII-a

Ne mândrim cu aceşti elevi silitori, iubitori de Istorie!

Micii istorici calatieni ISSN 2344-1372 (Print)
ISSN-L 2344-0317